

ПРИНЦИПИ НАУЧНЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ РАДА

1. ПОСТОЈАЊЕ ЦИЉА

Деје «**ОРГАНИЗАЦИЈА ЈЕ СРЕДСТВО ЗА ПОСТИЗАЊЕ ЦИЉА**». Циљ је жељено стање. (пример: стални развој аутомобила да би се превазишла конкуренција)

2. ПОДЕЛА РАДА

Представља разграничење послова који по обиму и структури превазилазе могућности појединца.

3. КООРДИНАЦИЈА

Условљава потребу за дефинисањем односа међу елементима (**организационе структуре**) и

4. ХИЈЕРАРХИЈА.

ОБЛИЦИ ОРГАНИЗАЦИОНИХ СТРУКТУРА

представљају дефинисање односа међу елементима

- Карактеристике:

1. радник прима наређења од једног руководиоца,
2. одсуство специјализације руководећег кадра.

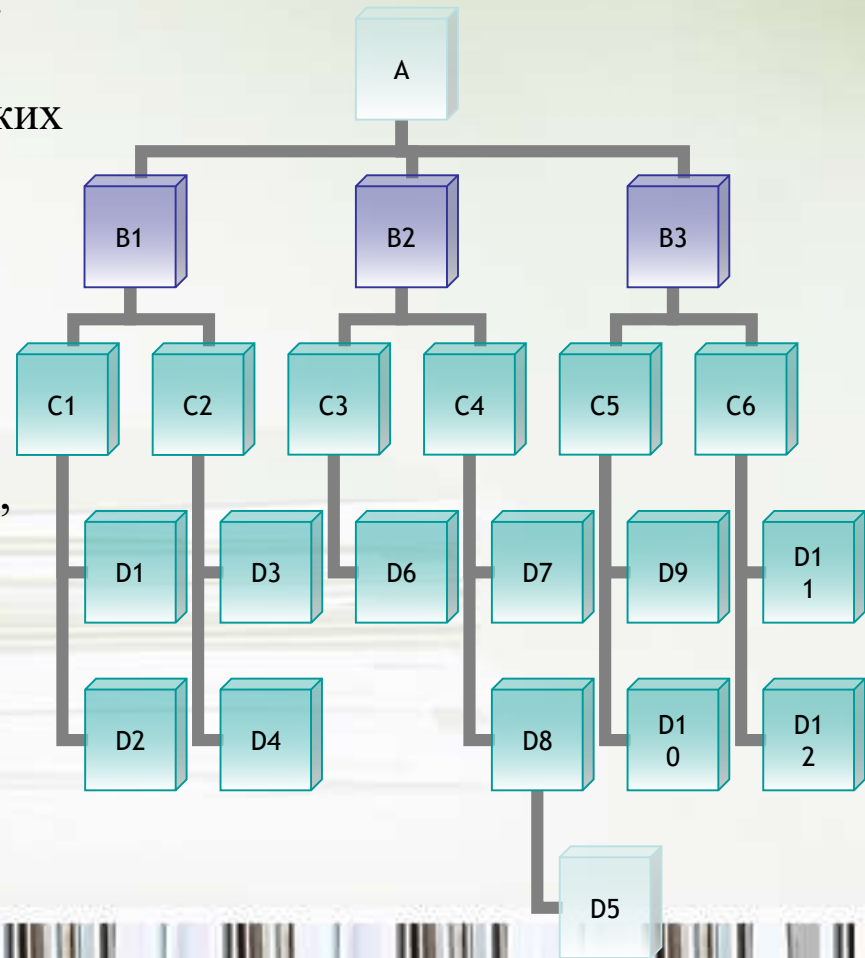
Предности:

1. за предузећа која немају много организацијских нивоа,
2. омогућава јасна разграничења између права, обавеза и надлежности,
3. поједностављује контролу,
4. подстиче напредовање.

Слабости:

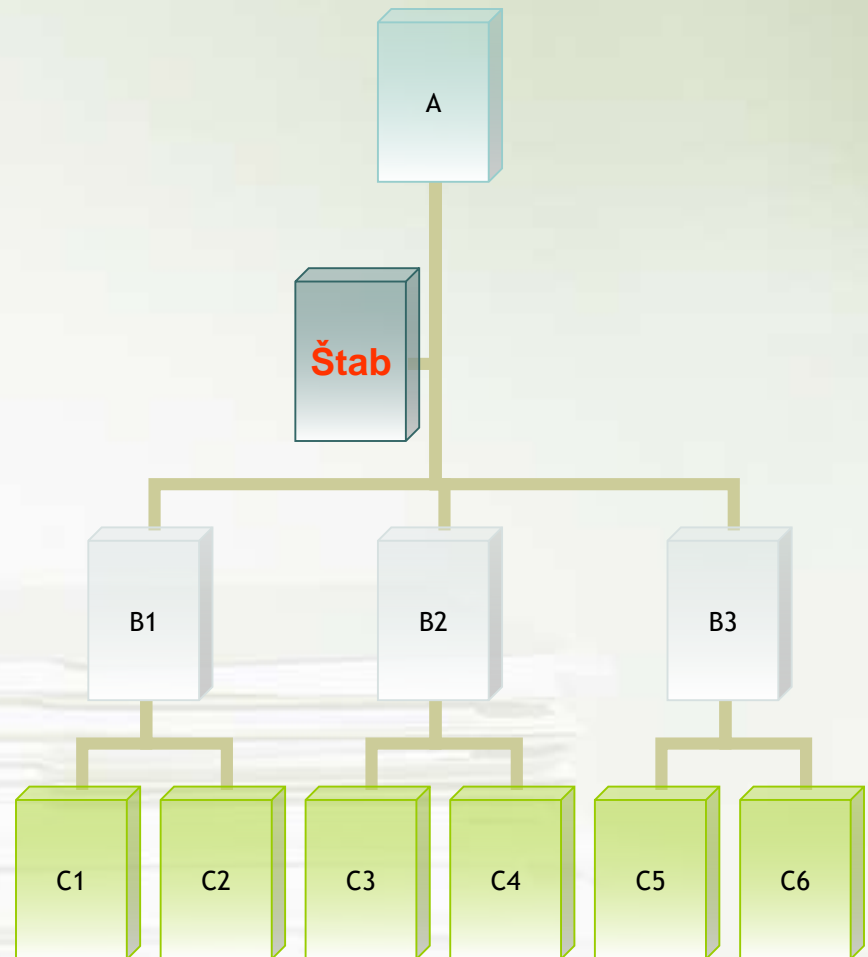
1. немогућа специјализација руководећег кадра,
2. дуг циклус информисаности,
3. тенденција ка бирократизацији.

1. ЛИНИЈСКИ ТИП

2. ЛИНИЈСКО - ШТАПСКИ ТИП

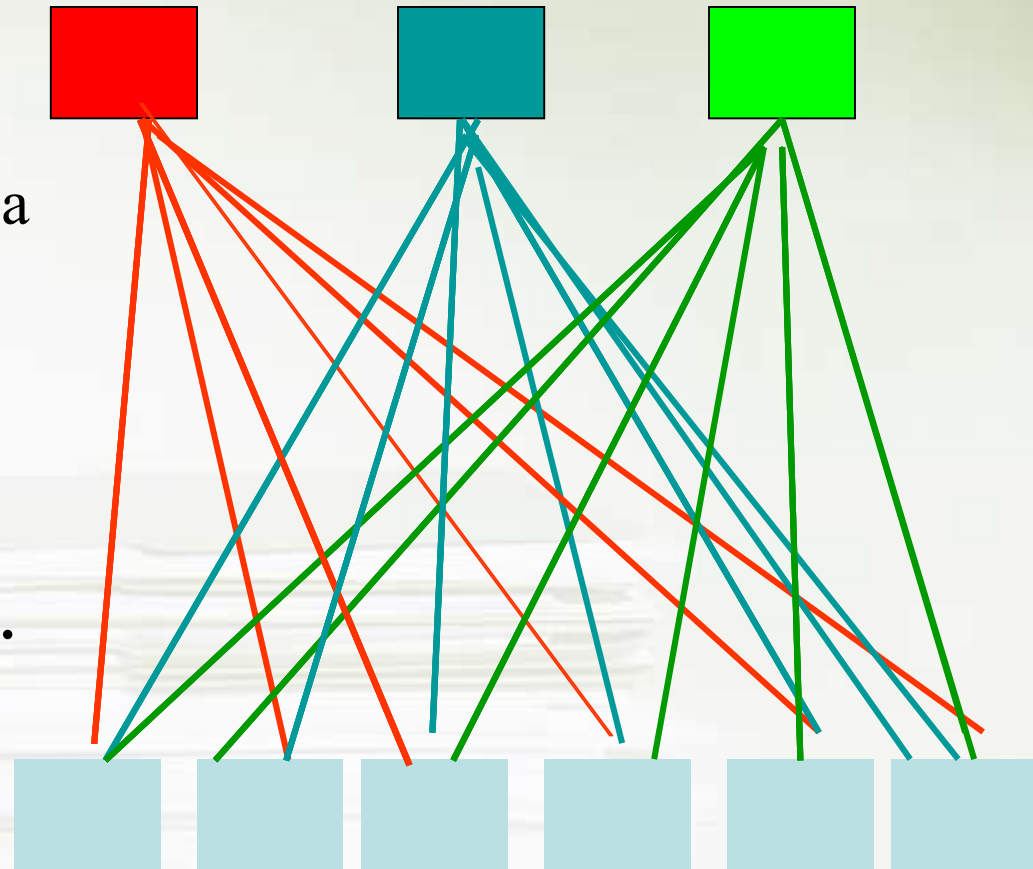
- Предност у томе што ублажава немогућност специјализације врха.
- Штабови представљају саветодавне органе.

3. ФУНКЦИОНАЛНИ ТИП (Тејлор)

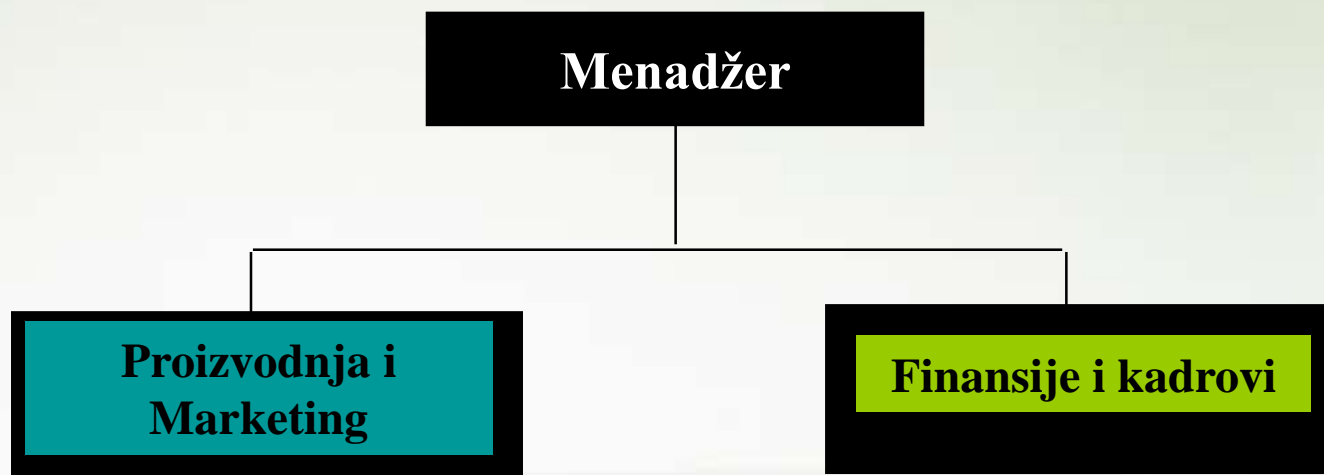
Карактеристике:

1. специјализација руководиоца,
2. непосредна комуникација са извршиоцима,
3. вишеструка подређеност извршилаца,
4. подударност стручне и наредбодавне надлежности.

Funkcionalna organizaciona struktura

Radnici su grupisani prema funkcijama odnosno prema sličnosti i zavisnosti poslova.

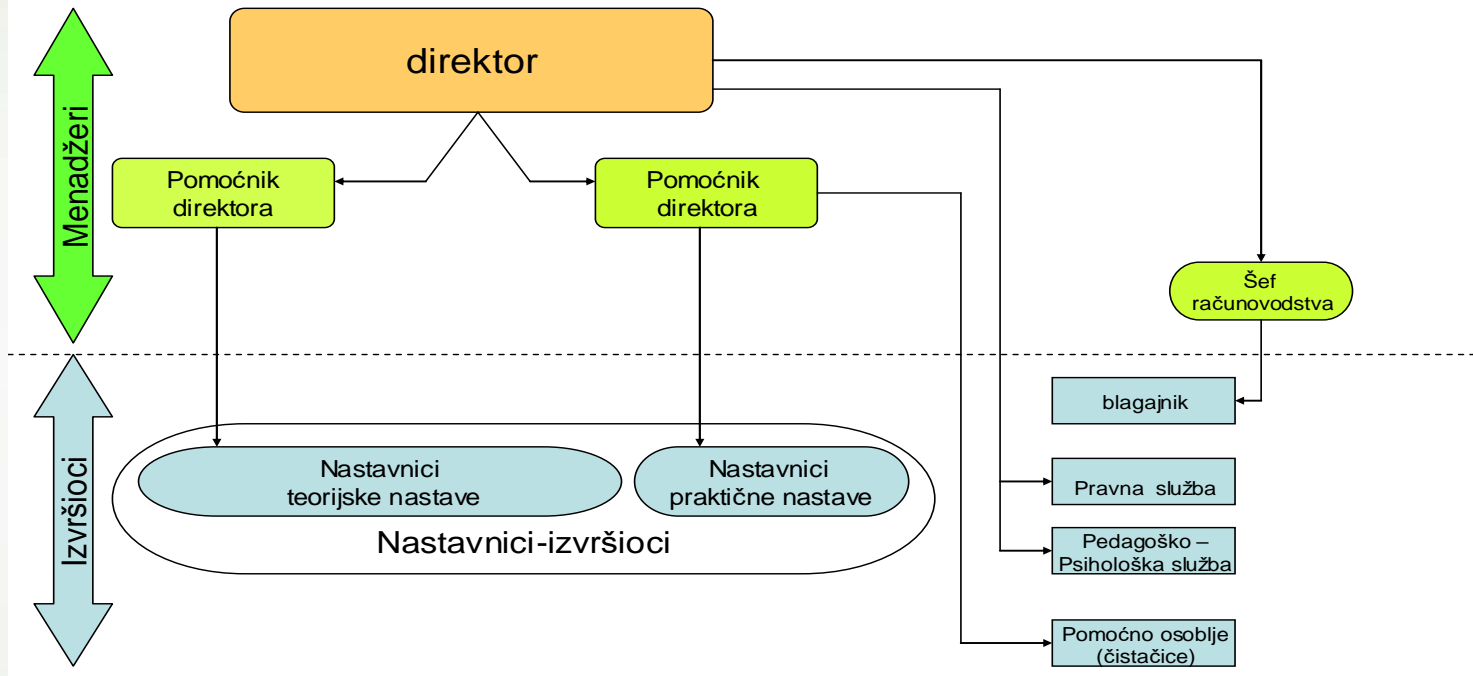
Prednosti/nedostaci

Logičnost, specijalizacija veština i obuke / zamagljuje značaj ukupnih ciljeva; sužava vidokrug, sporo reaguje

ОРГАНИГРАМ

Органиграм – графички приказ структуре предузећа
тј. приказ елемената предузећа и њихових
међусобних веза.

Postojeća organizaciona struktura MEŠ

Неокласична теорија организације

(Бихејвиористичка теорија)

бихејвиор (енглески) = понашање

Теорија међуљудских односа

ELTON MAYO

-Фокус на природу понашања индивидуа и група,

“Организација, то су људи”

- Суштина ових теорија је у схватању да организацију чине **људи** (њихове потребе, мотиви, жеље, страхови...), а не бројне активности, функције и процеси.
- Повећање продуктивности се постиже **разумевањем потреба људског фактора** у организацији.

Хаторнов експеримент

Електрана у Чикагу – (Dickson, Elton Mayo)

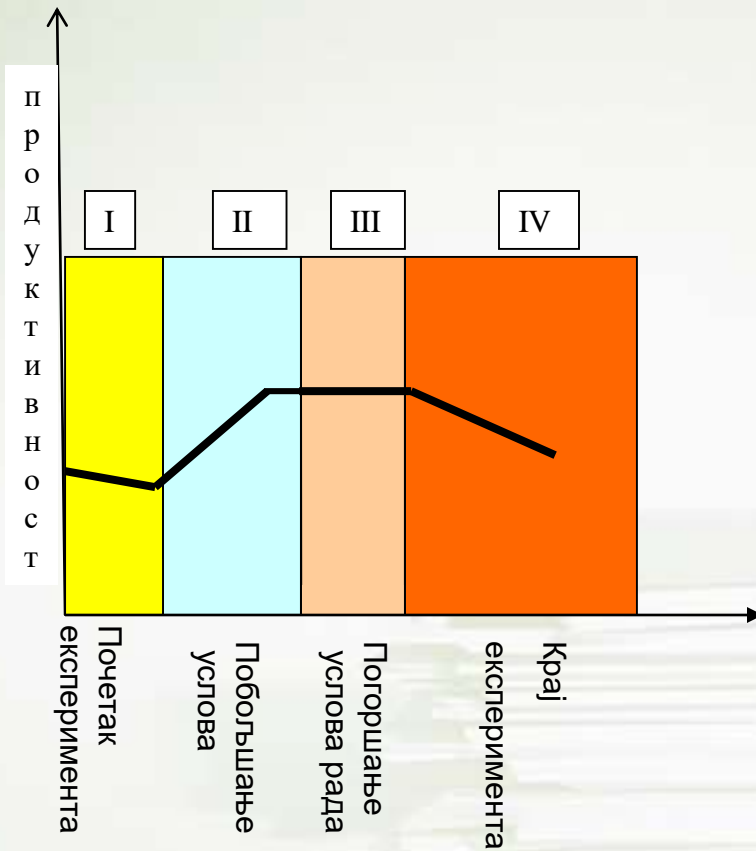
Експерименти осветљена

Неодговарајућа подела посла и неодговарајући услови средине, две групе.

Појам “неформалних група”

- ЕКСПЕРИМЕНТ СЕ САСТОЈАО ИЗ ТРИ ФАЗЕ:
  1. експермент осветљења,
  2. експеримент у просторији за склапање релеја и
  3. експеримент испитивања неформалних група.

Помогао је у откривању утицаја бихејвиоралних фактора на продуктивност запослених, односно закључка да је **пораст продуктивности резултат друштвених услова и односа међу људима**, а не физичких услова рада.

Битне карактеристике неокласичног приступа

1. мотивација,
2. неформална организација,
3. партиципација и
4. комуникација.

Модерна теорија организације

- Настаје као резултат :

1. пораста обима пословања предузећа,
2. растуће сложености предузећа (нпр. пораст асортимана производа),
3. промена у предузећу и ван њега

- **Основне карактеристике концепције модерне теорије организације:**

1. **Јапанска производна филозофија - производња :**

- без залиха,
- Без грешке
- Тачно на време(*eng: Just - In - Time*)

2. **Роботизација**

3. **Виртуелне организације**

- Организација је отворен систем у интеракцији са **ОКОЛИНОМ** у којој егзистира

Карактеристике теорија организације

- Класична теорија

1. ПОСТОЈАЊЕ ЦИЉА
2. ПОДЕЛА РАДА
3. КООРДИНАЦИЈА
4. ХИЈЕРАРХИЈА

Неокласична теорија

1. МОТИВАЦИЈА,
2. НЕФОРМАЛНА ОРГАНИЗАЦИЈА
3. ПАРТИЦИПАЦИЈА
4. КОМУНИКАЦИЈА

Модерна теорија

Организација је отворен систем у интеракцији са **околином** у којој егзистира

1. Јапанска производна филозофија
2. Роботизација
3. Виртуелне организације

1. Шта је задатак организације?

уређивање, усклађивање и вођење свеукупних односа у неком процесу рада, ради најуспешнијег остваривања постављеног циља

2. Наведи приступе развоју теорија организације

Класични, неокласични и модерни приступ

3. Основне претпоставке ефикасне организације, које се могу обезбедити путем х..... су .....

Ред и дисциплина

4. Творци класичне теорије организације су:

Тејлор, Фајол, Форд

5. Циљ развоја класичне теорије је

Повећање продуктивности